

Міністерство освіти і науки України
Відокремлений структурний підрозділ
«Харківський торговельно-економічний фаховий коледж
Державного торговельно-економічного Університету»
Навчально-науково-виробничий центр
Національного університету цивільного захисту України
Національний авіаційний університет, кафедра економіки та бізнес-технологій
Imperatyw PI Spółka z Ograniczoną Odpowiedzialnością
(ТОВ «Торговий будинок ІМПЕРАТИВ», Варшава, Польща)
Milton Friedman University (Будапешт, Угорщина)
Вільнюський університет, кафедра обліку та аудиту (Вільнюс, Литва)
ТОВ «ХЛАДОПРОМ»

Матеріали

Міжнародної науково-практичної конференції
«Відновлення та модернізація економіки
України: виклики, пріоритети, практики»

Харків, 2 березня 2023 р.

УДК 338.246.88
М 74

Редакційна колегія:

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ: Гурова Капіталіна – к.е.н., доцент, в. о. директора ВСП «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж Державного торговельно-економічного університету», Заслужений працівник народної освіти України.

Баришевський Олексій – Голова Наглядової ради ТОВ «ХЛАДОПРОМ».

Домбровська Світлана – д.держ.упр., професор, проректор Національного університету цивільного захисту України – начальник навчально-науково-виробничого центру, Заслужений працівник освіти України.

Катаєв Андрій – заступник директора з навчально-методичної роботи ВСП «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж Державного торговельно-економічного університету», к.е.н., доцент.

Кулінченко Сергій – голова ради студентського самоврядування ВСП «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж Державного торговельно-економічного університету».

Міт'яєва Тетяна – к.е.н., доцент, завідувач відділення харчових технологій та ресторанного бізнесу ВСП «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж Державного торговельно-економічного університету».

Нагорна Ірина – к.е.н., доцент, завідувач відділення економіки та бізнесу ВСП «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж Державного торговельно-економічного університету».

Ніколенко Борис – директор ТОВ «Торговий будинок ІМПЕРАТИВ», Imperativ PL Sp. Z o.o, (Варшава, Польща).

Peter Szatmari – Dr., проректор з загальної роботи та зав'язків з громадськістю Milton Friedman University (Будапешт, Угорщина).

Rasa Subaciene – Dr., завідувач кафедри обліку та аудиту Вільнюського університету, професор (Вільнюс, Литва).

Савченко Ілля – к.держ.упр., доцент, заступник директора з навчально-методичної роботи ВСП «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж Державного торговельно-економічного університету».

Чумак Оксана – д.е.н., доцент, завідувач кафедри економіки та бізнес-технологій Національного авіаційного університету.

Рекомендовано до оприлюднення Педагогічною радою ВСП «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж ДТЕУ» (протокол № 6 п.6 від 07.03.2023 р.).

Збірник містить матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Відновлення та модернізація економіки України: виклики, пріоритети, практики», в яких розглядається основні напрями створення умов для модернізації національної економіки, розробити підходи до формування політики модернізації економіки та пропозиції щодо механізму її реалізації.

Відповідальність за зміст і достовірність публікацій несуть автори наукових доповідей та повідомлень. Точки зору авторів публікацій можуть не співпадати з точкою зору редакційної ради збірника.

М 74 **Матеріали** Міжнародної науково-практичної конференції «Відновлення та модернізація економіки України: виклики, пріоритети, практики». – Харків : ВСП «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж ДТЕУ», 2023. – 266 с.

Басейко А. А., здобувач освіти,
Курилова Н. М., викладач,
ВСП «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж
Державного торговельно-економічного університету»

ОБГРУНТУВАННЯ НАПРЯМІВ ВІДНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ В РАМКАХ СТРАТЕГІЧНОГО БАЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

Нова світоглядна парадигма, на якій ґрунтується Стратегія, є політичною та практичною моделлю такого розвитку всіх країн світу, який задовольняє потреби нинішнього покоління без шкоди для можливості майбутніх поколінь задовольняти свої власні потреби. Ця модель орієнтована на досягнення оптимального балансу між трьома складовими розвитку - економічною, соціальною та екологічною.

Перехід до сталого розвитку - це процес зміни ціннісних орієнтацій багатьох людей. Визнаними міжнародними фундаментальними цінностями розвитку є свобода, рівність, солідарність, толерантність, повага до природи, спільна відповідальність. Національні цілі сталого розвитку базуються на політичних, економічних, соціальних, екологічних, моральних і культурних цінностях, властивих українському суспільству. Вони визначають спрямованість стратегії на турботу про спільне благо та захист національних інтересів України.

Кардинальні зміни, пов'язані з Революцією гідності та курсом на євроінтеграцію, обумовлюють можливість побудувати нову Україну на принципах сталого розвитку, верховенства права, захисту прав людини, демократії, солідарності, належного врядування. У 2030 році Україна вбачається країною, в якій заліковані рани, спричинені воєнними діями на сході України, і яка розвивається за принципами сталого розвитку.

Стратегія сталого розвитку України до 2030 року орієнтована на вектори, визначені в [Стратегії сталого розвитку "Україна - 2020"](#):

вектор розвитку - забезпечення сталого розвитку країни, проведення структурних реформ, забезпечення економічного зростання екологічно невиснажливим способом, створення сприятливих умов для ведення господарської діяльності;

вектор безпеки - забезпечення безпеки держави, бізнесу та громадян, захищеності інвестицій та приватної власності, забезпечення миру і захисту кордонів, чесного та неупередженого правосуддя, невідкладне проведення очищення влади на всіх рівнях та забезпечення впровадження ефективних механізмів протидії корупції. Пріоритетом є безпека життя та здоров'я людини, що неможливо без ефективної системи охорони громадського здоров'я, надання належних медичних послуг, захищеності соціально вразливих верств населення, безпечного стану довкілля і доступу до якісної питної води й санітарії, безпечних і якісних харчових продуктів та промислових товарів;

вектор відповідальності - забезпечення гарантій кожному громадянину, незалежно від раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, місця проживання, мовних або інших ознак, мати доступ до високоякісної освіти, системи охорони здоров'я та інших послуг в державному та приватному секторах;

вектор гордості - забезпечення взаємної поваги та толерантності в суспільстві, гордості за власну державу, її історію, культуру, науку, спорт.

Економічне зростання буде пов'язане не з експлуатацією природних ресурсів, а з широким застосуванням моделей «зеленої» економіки. Накопичені в минулому відходи поступово будуть перероблятися та утилізуватися, що приведе до зменшення масштабів та ліквідації значної кількості полігонів. В експорті відбудеться перехід від сировини та продуктів її первинної переробки до переважання продуктів з високим ступенем доданої вартості. Реалізація Стратегії спрямована на подолання бідності шляхом ефективної зайнятості населення, високої вартості робочої сили, накопичення людського і соціального капіталу,

розвитку підприємницької активності населення, зміцнення середнього класу, підвищення соціальних стандартів і гарантій, а також надання необхідної соціальної підтримки вразливим групам населення.

Для забезпечення всеосяжного і глибокого моніторингу всього комплексу цілей і завдань Стратегії необхідно:

розробити та впровадити у статистичну звітність усіх рівнів індикатори сталого розвитку, зокрема у регіональному розрізі;

забезпечити формування масиву доступних структурованих статистичних даних шляхом удосконалення системи національної статистики, відповідно до вимог Базових принципів офіційної статистики ООН.

На основі цільових показників та індикаторів, визначених у Стратегії необхідно організувати відкриту та загальнодоступну систему моніторингу стану довкілля, стану населення та господарства за ключовими показниками сталого розвитку.

Координацію моніторингу впровадження та проведення оцінки результативності Стратегії здійснюватиме орган, відповідальний за впровадження Стратегії, який виконуватиме такі функції:

щорічно проводити аналіз виконання завдань з точки зору досягнення цілей Стратегії і в разі необхідності надавати пропозиції щодо пріоритетів політики сталого розвитку і засобів та інструментів впровадження Стратегії;

перевіряти результати впровадження Стратегії, зокрема досягнення планових цільових показників;

регулярно готувати та видавати «Національну доповідь про сталий розвиток України», в якій буде представлена інформація про прогрес у реалізації Стратегії і яка включатиме поточні значення показників збалансованості розвитку;

регулярно розробляти Національні плани дій переходу до сталого розвитку на регіональному та національному рівнях, здійснювати моніторинг їх виконання та в разі необхідності пропонувати зміни і доповнення.

Стратегії галузевого та регіонального розвитку мають бути гармонізованими зі Стратегією та Національним планом дій зі сталого розвитку.

Узагальнені цільові показники сталого розвитку країни сформовані по відповідним розділам економіки з визначеними цілями:

Економічне зростання - забезпечити щорічне зростання валового внутрішнього продукту

Структура експорту - сприяти зростанню питомої ваги продукції та послуг з високою часткою доданої вартості в експорті.

Розвиток підприємництва – заохочувати розвиток мікро-, малих і середніх підприємств, сформувати організаційну інфраструктуру підтримки підприємництва.

Відновлювані джерела енергії - збільшити частку енергії, вироблену з відновлюваних джерел, у загальному кінцевому споживанні енергії.

Енергоефективність - забезпечити зниження енергоємності ВВП.

Ефективність використання ресурсів - забезпечити зниження ресурсоємності ВВП.

Транспортна інфраструктура - розвивати якісну, надійну, збалансовану та життєстійку інфраструктуру.

Промисловий розвиток - модернізувати інфраструктуру та підприємства базових галузей промисловості.

Наукові дослідження - активізувати наукові дослідження.

Сільське господарство - підвищити вдвічі продуктивність сільського господарства та доходи дрібних.

Органічне виробництво - збільшити площу сільськогосподарських угідь, зайнятих під органічним виробництвом.

Планування розвитку - забезпечити розвиток поселень і територій виключно на основі комплексного і сталого планування (на основі генеральних планів) та управління за участю громадськості на принципах сталого розвитку.

Метою Стратегії є забезпечення високого рівня та якості життя населення України, створення сприятливих умов для діяльності нинішнього та майбутніх поколінь та припинення деградації природних екосистем шляхом впровадження нової моделі економічного зростання, що базується на засадах сталого розвитку. Досягнення цієї мети відповідає світоглядним цінностям і культурним традиціям українського народу та міжнародним зобов'язанням України.

Список використаних джерел:

1. Про Стратегію сталого розвитку України до 2030 року. Закон України № 9015 від 07.08.2018. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/JH6YF00A?an=520>. (дата звернення 12.02.2023).
2. Організація управління розвитком територій під час військових дій в Україні. URL: <https://www.prostir.ua/?library=orhanizatsiya-upravlinnya-rozvytkom-terytorij-pid-chas-vijskovykh-dij-v-ukrajini> (дата звернення 12.02.2023).

Янюк О. В., викладач вищої категорії,
ВСП «Хмельницький торговельно-економічний фаховий коледж
Державного торговельно-економічного університету»

ІННОВАЦІЇ РЕСТОРАНІВ МІСТА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО – ЗАПОРУКА ЕКОНОМІЧНОГО ВІДНОВЛЕННЯ У ЗВ'ЯЗКУ ІЗ ВІЙНОЮ

Місто Хмельницький веде свій родовід від невеличкого поселення Плоскирів або Плоскирівці. Назва міста походить від назви річки Плоскої, в місці впадіння якої до Південного Бугу виникло стародавнє поселення.

Перша документальна згадка про Плоскирів відноситься до першої половини XV століття. Польський король Владислав II Ягайло в 1431 році надає вірній шляхті привілеї на подільські володіння. Серед населених пунктів, що згадуються у документах королівської канцелярії від того року, знаходимо поселення сільського типу (villa) під назвою Ploskirowcze (Плоскирівці) та відповідний до цього запис: 10 лютого 1431 р. у місті Сопоті король Владислав II Ягайло записує Янові Чанстуловському 100 гривень на володіння "селами Голисін та Плоскирівці на річці Бог у Летичівському повіті Подільської землі". В роки королювання (1434-1444 рр.) Владислава III нова згадка - підтверджується право на володіння поселенням, яке вже названо як Ploskirow - Плоскирів.

У 1578 році польський король Стефан Баторій надав Плоскирову статус містечка. З 1665 року до кінця 18-го століття містечком володіла родина польських магнатів Замойських, родинний герб яких (три перехрещені стріли на гербовому щиті) став основою герба Проскурова та сучасного Хмельницького[2].

Після загарбання Поділля Російською імперією, 5 липня 1795 р. імператорським указом була утворена Подільська губернія. Один із повітів губернії став називатися Проскурівським, а його центром стає місто Проскурів. Саме в цьому імператорському указі вперше зустрічається назва «Проскурів».

На початку XIX ст. у Проскурові проживало близько 2 тисяч чоловік. У 1822 році місто винищила страшна пожежа. Новий план забудови Проскурова затвердив імператор Олександр I у 1824 році. У 1837 році на місці згорілої церкви виріс новий собор - Церква Різдва Богородиці. Нині це найстаріша будівля із тих, що збереглися у місті.

Прокладення у 1870 році залізничної колії через місто стало стимулом для бурхливого промислового розвитку Проскурова. У 1889 році побудовано тютюнову фабрику. У 1891 році став до ладу цукровий завод купця С. Маранця, у 1898 році - чавуноливарний завод Б.

Шелхова С. В. ІНТЕГРАЦІЯ ФУНКЦІЙ УПРАВЛІННЯ ТА ПІДПРИЄМНИЦТВА В ЗАГАЛЬНОМУ МЕХАНІЗМІ ВІДНОВЛЕННЯ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ.....	213
Басейко А. А., Курилова Н. М. ОБГРУНТУВАННЯ НАПРЯМІВ ВІДНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ В РАМКАХ СТРАТЕГІЧНОГО БАЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ	215
Янюк О. В. ІННОВАЦІЇ РЕСТОРАНІВ МІСТА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО – ЗАПОРУКА ЕКОНОМІЧНОГО ВІДНОВЛЕННЯ У ЗВ’ЯЗКУ ІЗ ВІЙНОЮ	217
Ганнич Н. С. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ДІЛОВОГО ТУРИЗМУ У ПІСЛЯВОЄННІЙ УКРАЇНІ	220
Кулік М. С. ХАРЧОВА БІОТЕХНОЛОГІЯ – ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК	221
Клепиков М. І. ЧИННИКИ ВПЛИВУ НА ІНВЕСТИЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ПІДПРИЄМСТВА	222
Кулінченко С. О. РОЛЬ ЗАКЛАДІВ РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА У ПЕРІОД ПІСЛЯВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ.....	223
Кучма С. В. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ГОТЕЛЬНОЇ СПРАВИ НА РИНКУ ПОСЛУГ У ПІСЛЯВОЄННІЙ УКРАЇНІ.....	225
Нагорна І. В., Малєєва В. Ю. ДОНОРСЬКА ДОПОМОГА ЯК МЕТОД ВІДНОВЛЕННЯ ЕКОНОМІКИ КРАЇНИ: СВІТОВИЙ ДОСВІД	226
Мельничук М. О. УДОСКОНАЛЕННЯ ТЕХНОЛОГІЇ ОЦІНЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ СУБ’ЄКТА МАЛОГО БІЗНЕСУ.....	229
Вакуленко А. М. ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ПОСЛУГИ В СФЕРІ ГОСТИННОСТІ,ЯК ЄТАП ВІДБУДОВИ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ	232
Катаєв А. В. СОЦІАЛЬНО-ВІДПОВІДАЛЬНІ ВІДНОСИНИ ПРАЦІВНИКА ТА РОБОТОДАВЦЯ: ЗМІНИ ПІД ЧАС ВІЙНИ.....	233
Наливко А.А., Годлюк В.Д. УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ХАРЧОВОЇ ПРОДУКЦІЇ РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА.....	235
Нікітенко В. В. ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ М’ЯСНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ.....	236
Резенкіна Н. О., Карашук Г. ЗМІНИ В ТРУДОВОМУ ЗАКОНОДАВСТВІ ПІД ЧАС ВІЙНИ.....	237
Рідкокаша Л. І. НЕТРАДИЦІЙНА БОРОШНЯНА СИРОВИНА, ЯК ГОЛОВНИЙ КОМПОНЕНТ У ВИРОБНИЦТВІ ХЛІБА ТА ХЛІБОБУЛОЧНИХ ВИРОБІВ.....	239
Резенкіна Н. О., Убейко О. ВЗАЄМОДІЯ ГРОМАДЯН ТА ДЕРЖАВИ В ДОСЯГНЕННІ ЕКОНОМІЧНОГО ДОБРОБУТУ.....	240
Поволяшко К.В., Постольна Н.О. ВПЛИВ ВІЙНИ НА ІНФЛЯЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В УКРАЇНІ	241
Резенкіна Н. О. ОКРЕМІ ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ ПРАЦІВНИКІВ ОСВІТИ В УМОВАХ РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ	243
Смірнова К. А., Постольна Н. О. СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ СТРАХОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ	245
Гібкін К. Р. МЕХАНІЗМИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЦІН НА ПОСЛУГИ ГОСТИННОСТІ ТА ТУРИЗМУ У ПІСЛЯВОЄННІЙ ПЕРІОД.....	247